

Po završetku osnovnih studija na smeru voćarstvo i vinogradarsvo, na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu, upisala sam master studije iz vinogradarstva. Ubedljivo najzahtevniji ispit na masteru, jeste projektovanje voćnjaka i vinograda. To nije ispit za koji se iščitava jedna knjiga, niti se pripremaju odgovori na određeni broj pitanja. U staroj knjizi "Vinogradarstvo II", profesora Burića, stoji rečenica: "Projekat je studija, koja sadrži sva potrebna stručno-tehnička i ekonomski rešenja i pokazatelje za podizanje i eksploraciju vinograda."

Studenti koji su se opredelili za master iz voćarstva, izučavaju projektovanje voćnjaka, a mi koji smo uzeli vinogradarstvo, pišemo projekat za podizanje vinograda. Mentor je prof. dr Ivan Kuljančić, redovni profesor na katedri za Opšte vinogradarstvo. Kao početni materijal za izradu projekta, student (projektant) dobija samo sadržaj projekta i rezultate analize zemljišta. Sve ostalo se piše, isključivo na osnovu znanja, stečenog tokom celih studija. Nije dozvoljeno pisati projekat, koristeći nečiji već napisan, kao vodilju. Kod prof. Kuljančića, sve se radi iz početka, potpuno samostalno, i zato pisanje projekta uglavnom traje po nekoliko meseci.

Teorijsko znanje nije dovoljno. Znanje koje se stiče na praksi, jednak je važno. Iz tog razloga, se mnogi studenti namuče pišući projekat. Nažalost, nisu sve kolege posvetile dovoljno pažnje, radu na praktičnoj nastavi. Pored toga, mnogi od njih, nisu bili zainteresovani za rad na terenu, u vinogradu, mimo fakulteta i nastave. Takvi propusti dolaze do izražaja, upravo kada teoriju treba primeniti u praksi. Ja sam, na sreću, imala prilike da radim u vinogradima, kao student. Sva znanja, koja sam tako stekla, bila su mi veoma potrebna za izradu projekta. Zato moram da izrazim zahvalnost, profesoru - mentoru, koji svim studentima, nesebično prenosi i teorijska i praktična znanja podjednako.

Odabir parcele je sloboden. Studenti mogu da pišu projekat za parcelu koju žele ili planiraju da tamo podignu vinograd. Obzirom da sam ja dete iz grada, i nemam zemlje, odabrala sam parcelu u Sremskim Karlovcima, blizu jednog vinograda u kojem sam radila.

Izrada projekta započinje detaljnom analizom klimatskih i zemljišnih uslova na odabranoj parceli. Na osnovu tih parametara, projektant samostalno zaključuje:

- da li je odabrani lokalitet pogodan za gajenje vinove loze i da li postoje neki ograničavajući faktori (opasnost od mraza, vetra, grada...);
- kakvo je stanje zemljišta, da li su potrebne određene melioracije;
- koje doze organskih i mineralnih đubriva treba uneti;
- da li je sistem za navodnjavanje neophodan ili ne;
- kakav sortiment i uzgojni oblik je optimalan za budući vinograd...

Kada smislite sve šta i kako, i dalje nije gotovo. Ostaje da se nacrti tehnički crtež oblika parcele, sa obeleženim putevima oko parcele, redovima, stubovima i sadnim mestima. Zatim

proračun potrebnog materijala za potporu, i objašnjenja svakog koraka tehnološkog procesa podizanja vinograda. Navodi se i koje će sve mašine biti potrebne (da se kupe ili iznajme), itd... Objasnjeja treba dobro potkrepliti šematskim prikazima, crtežima i slikama. Postavljanje potpore, sadnja, nega mladog vinograda, formiranje uzgojnog oblika, zaštita... Zatim sve operacije redovnog održavanja vinograda, zelena i zrela rezidba i tek na kraju dolazi suština celog posla - planirani prinos i berba. I naravno vino od grožđa koje smo proizveli.

S jedne strane, sve ovo je samo jedan ispit i još jedna desetka u indexu, u koji malo ko zaviruje.

S druge strane, nije baš tako. Ja sam projekat pisala kao da je pravi i kao da će se naredne godine zaista podizati vinograd. Uložila sam dosta truda i rada, ali nimalo mi nije žao. Projekat je kruna svog mog znanja o vinogradarsvu. Tek sada mogu sa ponosom da se predstavim kao inženjer vinogradarstva, a ne samo student koji je diplomirao. Iz tog razloga mislim da bi ovaj predmet trebalo da se nalazi na osnovnim studijama i da bude obavezan svima. Bilo bi lepo da svaki student, umesto diplomskog rada, napiše projekat za zasad kakav bi želeo da podigne.

Tekst: Irina Radanović

